

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX: || DE
CANONICA ET MO-||nastica Disciplina collapsa
restau-||randa, pristinoque nitori || restituenda.||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

15. De Disciplina Regularium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63372)

scopi iniuste à militibus Henrici Imperatoris occisi sine veste nuptiali interesset cum multa turba nobilium, disciplinam dedit. nam cadauere sepulto Decanus omnes Canonicos ad Capitulum vocauit & dixit electo, Nondum, vt credo, Archidiaconatum aut Canoniam resignastis cui electus. nondum, inquit. Surgite ergo, ait Decanus & dorsum ad disciplinam coram fratribus præparate, eò quod sine veste nuptiali chorum cum Canonicis contra regulam introistis. Accepta ergo à manu Decani valida disciplina, electus coram omnibus dixit. Gratias ago Deo & patrie Ecclesie Rhemensis eius pijsimæ genetrici, quod te talem in hoc regimine derelinquo. Hinc magis locum istum deligam, & in sede ista dignam seueritatis memoriam venerabor: hæc dicens Archidiaconatum & Canoniam resignauit, & in se se verum esse ostēdit illud vulgare prouerbium. Quanto caput altius tanto collum mollius. Cùm autem Disciplina Canonicorum successu temporis valde corruisset plurimi insignes viri collapsam Disciplinam reformarunt, & in eadem vita regulæ obseruatiā instaurarunt, de quibus copiosè agit Molanus cap. 23.

CAPVT XV.

De Disciplina Regularium.

DE Disciplina Regularium in Roseto exercitiorum spiritualium Abbas Ioānes Monburthius in Dietario exercitiorum capit. 9. De Capitulo disciplinæ. Congregate vos in domo disciplinæ. Con-

*De Theodoro
manacho in-
disciplinato
horrenda. Ba-
ron. t. 7. Ann.
fo. 655. 656a*

nã. Ecclesiastici 6. capite: Membro 4. ex Adami de
 Sancto Victore Dialogo de Disciplina vel de Ca-
 pitulo Disciplina, religiosus defectus & culpas
 recognoscet, & humiliter ac apertè confitebitur
 & seipsum accusabit, ne in extremo iudicio ac-
 cusetur coram mundo vniuerso, & vt conuale-
 scat à vitiorum morbo, & liberetur ab inferno &
 verbo aspero. In qua confessione debet præten-
 dere, iuxta Bonauenturam honestatem, cautelam
 cum humilitate, & nudato capite cum reueren-
 tia & timore, dimissis oculis, coniunctis manibus
 culpam suam de manifestis erratibus dicat: cau-
 telam: vt paucis se expediat ne quem scandalizet
 occulta illic narrando, quæ in confessione sacra-
 mentali sunt dicenda. In verbis & gestu omnem
 præferens humilitatem & mititatem patiens iu-
 rum correptionum, vt patienter correptionem
 audiat & libenter pœnitentiam recipiat: quin-
 que autem sunt rationes, quare amanda & liben-
 ter audienda vitiorum correctio. Prima ratio,
 quia distinguit inter hominem & diabolum qui
 est incorrigibilis. Ecclesiastici vigesimo primo.
 Qui odit correctionem, vestigium est peccatoris.
 Secunda ratio quod correctio utilis est. Prouer-
 biorum 29. capite. Virga atque correptio tribuit
 sapientiam. Et disciplina tua correxit me in fi-
 nem. De vtilitate Disciplina multa exequitur
 Vincentius in Speculo suo Morali. Tertia ratio
 est, quia defectus correctionis est noxius & valde
 periculosus, quia sine illa nulla religio in vigo-
 re poterit persistere. Disciplina est siquidem re-
 ligionis magistra, & vbi rigor ibi vigor. Vbi au-
 tem

tem deest correctio, ibi abundat peccati corruptio: & qui hic non corrigitur, in futuro damnabitur. In cuius typum dicitur Exodi quarto capite. Proiecit Moyses virgam & est versa in serpentem, virga correctionis in serpentem vertitur; quia qui hic non corrigitur, in futuro ab infernalibus serpentibus cruciabitur. Prouerbiorum capite decimoquinto. Qui increpationes odit, morietur vita scilicet naturæ & gratiæ. Dicitur enim Prouerbiorum capite vigesimo nono. Viro, qui corripientem se dura ceruice contemnit, repentinus superueniet interitus: breuiter omissio correctionis mater est omnis mali & dissolutionis. Quartò amanda correctio est, quia valdè cõgruit loco, in quo versamur & generali & speciali. In cælo enim & in inferno non habet locum correctio, sed tantum hic in mundo, vbi homo positus est sub virga Disciplinæ, præsertim religio propriè est locus correctionis, valetudinarium quoddam & locus sanationis, ita quod qui est incorrigibilis à monasterio est expellendus, vt in regula sua docet S. Augustinus. Postremò est amanda correctio, quia aptum hominem reddit ad omne bonum, & est signum sapientiæ & virtutis. Prouerb. 9. c. Argue sapientem & te diliget. & Eccles. 10. ca. Vir prudens & disciplinatus, non murmurabit correctus. Contra verò odium correctionis signum est insipientiæ & fatuitatis. Prouerb. 12. Qui odit increpationes inspiens est. Libentissimè igitur religiosus & claustralis debet venire ad iudicium Capituli. per quod euasurus est districtum iudicium Dei. Libenter & cum gaudio audiet

verbum duræ increpationis in Capitulo, vt liberetur à verbo aspero omnibus alijs asperiore, quod audituri sunt mali in iudicio: Ite maledicti &c. Quartò libenter etiam & hilariter debet suscipere & implere pœnitentiam iniunctam, tanquam vulnerum suorum sanatiuam medicinam, iuxta illud Prouerb. 3. c. Disciplinam Domini ne abijcias, tametsi enim est amara, valdè tamen est curatiua: nec enim sine magna confricatione peccati rubigo expellitur, nec sine amara potione noxius humor à mētis stomacho eijcitur, nec sine acri dolore vlcus à vulnere abscinditur. Cum gaudio igitur sumat poculū amaræ confectionis ob spem salutis, certus quod corripuens prælatus est accuratissimus suæ salutis medicus, & fratres, qui eum proclamant amici, qui eius vulnus medico sanandum ex compassione ostendunt, & pœnitentia iniuncta salutaris medicina, faciens id animo correpti, quod lima ferro, fornax auro, medicina morbo. Bene ergo ait venerabilis Adam gaudere poterit religiosus illo die, quo correptus est in capitulo & satisfecit pœnitentia. Sed quia totus Capituli fructus est in emendatione, ideo non sufficit, vt sit culparum confessio & satisfactio, sed insuper necessarium, vt sit deinceps cauta eorum deuitatio & emendatio: & hoc signum est bonæ & sapientis mentis, sicut è contrariò nõ emendari peruersitatis. vnde dicitur Prouerb. 17. cap. Plus proficit vna correctio apud sapientem, quam centum plagæ apud stultum. & eiusdem capitulo 27. Si contuderis stultum in pila quasi ptisanas feriente pilo desuper, non auferetur ab eo

eo stultitia eius. Nam vt habetur cap. 3. Ecclesiastici. Peruersi difficilè corriguntur: postremò vt fructum ex Capitulo habeant, Deum pro hoc orent, vt Magister Robertus de S. Victore docet singulariter, pro his, qui enim proclamant vel corripunt orare eo die debet, singularique aliquo obsequio remunerari, quod eum reuelare velint, de defectibus & peccato, cogitando quod qui se clamat, nouacula sit Dei, & vult sibi pilos deformes tollere, vt speciosior fiat, & quod est quædam Missa de celo pro animæ sanitate. At Prælatus non debet cessare ab increpationibus. Paulus 2. ad Thessalonicenses 4. Argue, obsecra, increpa, cum omni sapientia & doctrina. Prælatus autem in corripiendo quinta attributa & qualitates habebit: primò erit iustus zelosus seu seuerus, sed sic, vt comiteatur discretio & virtus mansuetudinis. Vnde in arca erant virga correctionis, fabulæ discretionis, manna mansuetudinis. Opus est autem discretionem multa, vt correctionem sciat speciale esse opus Dei, ergo præmittenda est oratio. item vt sciat pro tempore dissimulare. Qui nescit parcere, nescit punire. item vt pro rerum qualitate iudicet. Pietas etiam necessaria est, quia ignis zeli ardere debet in loco misericordiæ & virga correctionis procedere debet de radice Iesse, id est, intentione amoris: superueniat quoque mansuetudo, & sic corripiatur & instruatur in spiritu lenitatis. Ira enim viri iustitiam Dei non operatur, breuiter miscenda est lenitas cum seueritate, & faciendum quoddam modestiæ temperamentum, vt nec multa asperitate exculcerentur subditi, nec

nimia benignitate soluantur, vt sit virga correctionis cum baculo sustentationis, consoletur pu fillos & vinum cum oleo infundat cum Euangelico Samaritano: vt sic siue plectendo siue parcendo Disciplina obseruetur pro personarum qualitate, quia sanat oculum, quod sanat calcaneum & parcus cum veteranis agendum. De loco Capituli & modo carcerationis legenda insignia Opuscula Bonauenturæ de sex alis Seraphicis vtilissima,

CAPVT XVI.

Ex Bonauentura secunda parte Opusculorum de sex alis Seraphin.

MOyses non passim quoslibet de populo docetur cæteris præficere, sed ex omni populo eligere viros gnaros & idoneos, qui iudicent populum omni tempore. Exodi decimo octauo capite. Qui enim suscipit officium, vt alios bonos faciat, oportet vt hanc bonitatis disciplinã prius in se studiosè exercendo didicerit, & ex frequentu vsu in habitum verterit. Vnde Dominus prius legitur fecisse quæ post erat verbo docturus. Actuum 1. cap. Ccepit Iesus facere & docere. Insipientes indigent magistro vt doceantur, quæ ignorant. Hebræorum 5. capite. Indigetis vt vos doceamini, quæ sint elementa exordij sermonum Dei, & vt corripantur, quia peccatum semper trahit